כיתות י"א-י"ב | גמרא | 🎓 הכנה לבגרות | שאלון 6281 | חמ"ד · מסלול תלמוד | מועד קיץ תשפ"ז

מיקודית: מסכת סוכה, שאלון 6281

החומר לבחינה מסודר במקום אחד: אילו דפים, אילו סוגיות בעיון, איך בנויה הבחינה, ומה לחזור לפני שנכנסים אליה.

נוצר בבינה מלאכותית · בניסוח שלנו, לפי מסמכי משרד החינוך (קישורים בסוף העמוד). אם יש סתירה, מסמכי המשרד קובעים.

📚 מה בחומר? 16.5 דפים

שאלון 6281 הוא **יחידת ההגבר בגמרא, מסלול תלמוד, בחינוך הממלכתי-דתי**. בשנים תשפ"ז ותשפ"ח המסכת היא **מסכת סוכה**. אלה ארבעת קטעי החומר, עם מילות הפתיחה והסיום כמו שהן כתובות במסמך המשרד:

1. **ב ע"א [משנה] – ג ע"ב [עד: "ואי לא לא דיר ביה אינשי"]** (פרק ראשון)
2. **כה ע"א [משנה] – לה ע"א [עד המילים: "מיכתת שיעוריה"]** (פרק שני, ופרק שלישי עד לה ע"א)
3. **לו ע"ב [משנה] – לט ע"א [עד המשנה]** (פרק שלישי)
4. **מא ע"א [משנה] – מב ע"ב [סוף הפרק]** (פרק שלישי, סופו)

שימו לב: הקטע השני מתחיל בפרק שני (כה ע"א) וממשיך לתוך פרק שלישי עד לה ע"א. הדפים לה ע"א – לו ע"ב ו-לט ע"א – מא ע"א **אינם** בחומר לבחינה החיצונית.

📝 איך בנויה הבחינה

משך הבחינה: **שעתיים וחצי**. מועד: **קיץ תשפ"ז**. את התאריך המדויק בודקים בלוח הבחינות של משרד החינוך (כרגע טיוטה; מסמכי המשרד עוד לא מסכימים ביניהם על התאריך, ולכן לא כתבנו כאן תאריך).

חלק	מה יש בו	עונים על · נקודות
א	10 שאלות. שאלות 1–9 על הגמרא, רש"י, התוספות והסוגיות בעיון. שאלה 10 על יסודות תורה שבעל פה.	6 מתוך 10 · 84 נק' (14 לשאלה)
ב	קטע גמרא שלא נלמד בכיתה, ועליו 5 שאלות.	4 מתוך 5 · 16 נק' (4 לשאלה)

איך מתחלקות שאלות 1–9 בין הדפים (לפי מסמך הדגשים של הפיקוח):

קטע	דפים	שאלות
פרק ראשון	ב ע"א – ג ע"ב	1
פרק שני ותחילת פרק שלישי	כה ע"א – לה ע"א	6
פרק שלישי	לו ע"ב – לט ע"א **וגם** מא ע"א – מב ע"ב	2, על שני הקטעים יחד

- מתוך השאלות בחלק א, **4 שאלות יהיו על הסוגיות בעיון** (רשימה בהמשך).

- שאלה 10, יסודות תורה שבעל פה, לקוחה מהחוברת שהפיקוח מפנה אליה במסמך הדגשים. **מתשפ"ח היא תהיה שאלת חובה.** כדאי ללמוד אותה לאורך השנה, לא רק לפני הבחינה.
- חלק ב (קטע שלא נלמד): הפיקוח ממליץ על תרגול שבועי בקטע קצר מהגמרא של אותו שבוע, ועל מבחן אחד בחודש.

🔎 שש הסוגיות בעיון

4 שאלות בחלק א יהיו על הסוגיות האלה, ולכן לומדים אותן לעומק: מהלך הסוגיה, רש"י, התוספות שברשימה והשיטות.

1. **שלוחי מצוה: "העוסק במצוה פטור מן המצוה"** (כה ע"א – כו ע"א) · u21: לדף הלימוד
2. **חובת סוכה כל שבעה ימי החג** (כז ע"א) · u21: לדף הלימוד
3. **לולב יבש והידור מצוה** (כט ע"ב) · u22: לדף הלימוד
4. **מצוה הבאה בעבירה** (ל ע"א) · u22: לדף הלימוד
5. **"שומע כעונה", ו"כל המצוות מברך עליהן עובר לעשייתן"** (לח ע"ב – לט ע"ב) · u23: לדף הלימוד
6. **לולב שבעה ימים במקדש, בירושלים בזמן הזה, ו"זכר למקדש"** (מא ע"א) · u24: לדף הלימוד

📖 פרק ראשון: סוכה שהיא גבוהה (ב ע"א [משנה] – ג ע"ב [עד: "ואי לא לא דיר ביה אינשי"])

בבחינה: שאלה אחת.

הסוגיות לפי הסדר (בניסוח שלנו, לפי רשימת הסוגיות של המשרד):

1. למה בסוכה נאמר "פסולה" ובמבוי "תקנתא" (ב ע"א)
2. מניין שסוכה גבוהה מעשרים אמה פסולה, לשיטת חכמים (ב ע"א – ב ע"ב)
3. מחלוקת חכמים ורבי יהודה, ודברי רבי יאשיה (ב ע"ב)
4. מעשה בהילני המלכה בלוד (ב ע"ב – ג ע"א)
5. סוכה קטנה וסוכה גדולה: "ראשו ורובו ושולחנו" (ג ע"א – ג ע"ב)

מושגים שחשוב להכיר (בחירה שלנו; כל מושג מופיע בנוסח הגמרא של הקטע):

למעלה מעשרים אמה	"למען ידעו דורותיכם"	צל סוכה ולא צל דפנות	מבוי וקורה
דירת עראי / דירת קבע	"ראשו ורובו ושולחנו"	הילני המלכה	

דיבורי התוספות שברשימת המשרד: מאי · דאורייתא · כי · וכיון · יש · כמאן · לא · דאמר לך מני (עד "ראשו ורובו ושולחנו", ומ"ועל מה שפסק" עד הסוף).

אצלנו באתר:

- u2 · כיתה י': "כמאן אזלא" (ב ע"ב – ג ע"א)
- u2 · כיתה י': "ראשו ורובו ושולחנו" (ג ע"א)
- מבחן u2 + מחוון
- רקע מחט"ב, u1: סוכה גבוהה מעשרים אמה (ב ע"א)
- רקע מחט"ב, u1: סוכה ומבוי והילני המלכה

📖 פרק שני: הישן תחת המטה (מן המשנה "שלוחי מצוה") (כה ע"א [משנה] – כט ע"ב [סוף הפרק])

בבחינה: 6 שאלות (יחד עם הקטע הבא, עד לה ע"א).

הסוגיות לפי הסדר (בניסוח שלנו, לפי רשימת הסוגיות של המשרד):

1. "העוסק במצוה פטור מן המצוה": המקור מקריאת שמע (כה ע"א) **סוגיה בעיון 1**
2. המקור השני: הטמאים שלא יכלו לעשות פסח (כה ע"א – כה ע"ב) **סוגיה בעיון 1**
3. אבל: האם חייב במצוות (כה ע"ב)
4. חתן ושושביניו: תפילה, תפילין וקריאת שמע (כה ע"ב – כו ע"א)
5. הולכי דרכים ושומרים (כו ע"א)
6. חולים ומשמשיהם (כו ע"א)
7. אכילת עראי ושינת עראי, ושינה בתפילין (כו ע"א – כו ע"ב)
8. המשנה "מעשה והביאו": ריב"ז ורבן גמליאל (כו ע"ב – כז ע"א)
9. אכילה בסוכה כל שבעה: רבי אליעזר וחכמים, "ארבע עשרה סעודות" (כז ע"א) **סוגיה בעיון 2**
10. תשלומין למי שלא אכל בלילה הראשון (כז ע"א)
11. יציאה מסוכה לסוכה, ועשיית סוכה בחול המועד (כז ע"א – כז ע"ב)
12. סוכה גזולה וסוכה שאולה: "כל האזרח" (כז ע"ב)
13. יציאה מהבית ברגל, הקבלת פני רבו ופריסת סדין בשבת (כז ע"ב – כח ע"א)
14. מידותיהם של רבי אליעזר ורבן יוחנן בן זכאי (כח ע"א)
15. המשנה "מי שהיה ראשו ורובו בסוכה", ונשים פטורות (כח ע"א – כח ע"ב)
16. קטן בסוכה (כח ע"ב)
17. "סוכתו קבע וביתו עראי": מה עושים בסוכה (כח ע"ב – כט ע"א)
18. "משל למה הדבר דומה": גשמים וליקויים כסימן (כט ע"א – כט ע"ב)

מושגים שחשוב להכיר (בחירה שלנו; כל מושג מופיע בנוסח הגמרא של הקטע):

שלוחי מצוה | העוסק במצוה פטור מן המצוה | "בשבתך בביתך – פרט לעוסק במצוה"

מצטער פטור מן הסוכה | הולכי דרכים ושומרי גנות | אכילת עראי / שינת עראי | "תשבו כעין תדורו"

ארבע עשרה סעודות | תשלומין | "כל האזרח" וסוכה שאולה | להקביל פני רבו ברגל

ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית | קטן שאינו צריך לאמו | "סוכתו קבע וביתו עראי"

"משל לעבד שבא למזוג כוס לרבו"

דיבורי התוספות שברשימת המשרד: שלוחי מצוה · ובלכתך · שהרי · אין (כה ע"ב) · חתן (כו ע"א) · הולכי · וחייבין · פרצה · ואפילו · אבל (כו ע"א) · הישן · תשבו כעין תדורו · אי בעי · חזר בו · במיני תרגימא · כל האזרח · מנא (כט ע"א) · ואמרי (כט ע"א).

אצלנו באתר:

- u21: סוכה כ"ה–כ"ט, דף לימוד (11 סוגיות)
- מבחן תרגול u21 + מחוון

- u21 במצב תלמיד
- u22: כ"ט–ל"ה (כולל סוף הפרק, "משל למה הדבר דומה")

📖 פרק שלישי, חלק א: לולב הגזול (כט ע"ב [תחילת הפרק] – לה ע"א [עד המילים: "מיכתת שיעוריה"])

בבחינה: 6 שאלות (יחד עם הקטע הקודם, מ-כה ע"א).

הסוגיות לפי הסדר (בניסוח שלנו, לפי רשימת הסוגיות של המשרד):

1. המשנה: לולב הגזול והיבש פסול (כט ע"ב – ל ע"א) **סוגיה בעיון 3**
2. "מצוה הבאה בעבירה" (ל ע"א) **סוגיה בעיון 4**
3. ספק גזל בהדסים, וקניין בשינוי (ל ע"א – לא ע"א)
4. סוכה גזולה (לא ע"א)
5. יבש: מחלוקת תנא קמא ורבי יהודה (לא ע"א – לא ע"ב)
6. לולב של אשרה ושל עיר הנדחת (לא ע"ב)
7. נקטם ראשו (לא ע"ב – לב ע"א)
8. נפרצו עליו (לב ע"א)
9. רבי יהודה: אוגדו מלמעלה (לב ע"א)
10. ציני הר ברזל (לב ע"א – לב ע"ב)
11. שיעור אורך הלולב (לב ע"ב)
12. הדס הגזול: מהו "ענף עץ עבות" (לב ע"ב – לג ע"א)
13. הדס שנקטם ראשו, ודיחוי במצוות (לג ע"א)
14. הדס שענביו מרובין (לג ע"א – לג ע"ב)
15. מיעוט ענבים ביום טוב ובחול המועד (לג ע"ב)
16. ערבה הגזולה: מהן "ערבי נחל" (לג ע"ב – לד ע"א)
17. ערבה וצפצפה, ושמות שהשתנו אחרי החורבן (לד ע"א)
18. המשנה "רבי ישמעאל אומר" (לד ע"ב)
19. אתרוג הגזול והיבש, עד "מיכתת שיעוריה" (לד ע"ב – לה ע"א)

מושגים שחשוב להכיר (בחירה שלנו; כל מושג מופיע בנוסח הגמרא של הקטע):

"לכם" – משלכם | לולב יבש פסול | הדר | "זה אלי ואנוהו" (הידור מצוה) | מצוה הבאה בעבירה

"שונא גזל בעולה" | יאוש ושינוי רשות | נקטם ראשו | נפרצו עליו | ענף עץ עבות | דיחוי

ערבי נחל | צפצפה | "כתותי מיכתת שיעוריה"

דיבורי התוספות שברשימת המשרד: לולב יבש פסול · קא פסיק ותני · בעינן הדר וליכא · משום דהוה ליה (ל ע"א) · מתוך (ל ע"א) · כי (ל ע"ב) · שינוי (ל ע"ב) · אבל (לא ע"א) · הואיל (לא ע"ב) · האמת (לב ע"ב) · תלתא (לב ע"ב) · מודה (לג ע"ב) · ערבי (לד ע"ב) · שתהא (לד ע"ב) · ולדרוש (לד ע"ב).

אצלנו באתר:

- u22: סוכה כ"ט–ל"ה, הכנה לבגרות

- מבחן תרגול u22 + מחוון
- u22 במצב תלמיד
- רקע מחט"ב, u13: "לולב הגזול והיבש" (כט ע"ב)
- רקע מחט"ב, u13: "מצוה הבאה בעבירה"
- רקע מחט"ב, u13: "שונא גזל בעולה" (ל ע"א)

📖 פרק שלישי, חלק ב: אין אוגדין (לו ע"ב [משנה] – לט ע"א [עד המשנה])

בבחינה: 2 שאלות (יחד עם הקטע הבא, מא–מב).

הסוגיות לפי הסדר (בניסוח שלנו, לפי רשימת הסוגיות של המשרד):

1. המשנה "אין אוגדין את הלולב אלא במינו", ודעת רבי יהודה (לו ע"ב – לז ע"א)
2. חציצה באגד, ולקיחה על ידי דבר אחר (לז ע"א – לז ע"ב)
3. הרחת ההדס, ואיך מחזיקים את המינים (לז ע"ב)
4. המשנה "והיכן היו מנענעין" (לז ע"ב – לח ע"א)
5. המשנה "מי שבא בדרך ולא היה בידו לולב" (לח ע"א)
6. "מי שהיה עבד או אשה או קטן מקרין אותו" (לח ע"א)
7. אמירת הלל ו"שומע כעונה" (לח ע"א – לט ע"א) **סוגיה בעיון 5**
8. "כל המצוות מברך עליהן עובר לעשייתן" (לט ע"א) **סוגיה בעיון 5**

מושגים שחשוב להכיר (בחירה שלנו; כל מושג מופיע בנוסח הגמרא של הקטע):

אין אוגדין את הלולב אלא במינו | לקיחה על ידי דבר אחר | חציצה

נענועים: "הודו" ו"אנא ה' הושיעה נא" | מקרין אותו את ההלל | "ותבא לו מאירה" | שומע כעונה

עובר לעשייתן

דיבורי התוספות שברשימת המשרד: רבי יהודה (לו ע"ב) · דבעינן (לז ע"א) · יום טוב שני (לח ע"א) · מי (לח ע"א) · ותהי · באמת · הלכתא · הוא אומר הללויה · הוא אומר אנא · שמע ולא ענה · עובר לעשייתן.

אצלנו באתר:

- u23: סוכה ל"ו–ל"ט, הכנה לבגרות
- מבחן תרגול u23 + מחוון
- u23 במצב תלמיד

📖 פרק שלישי, חלק ג: לולב שבעה ימים (מא ע"א [משנה] – מב ע"ב [סוף הפרק])

בבחינה: 2 שאלות (יחד עם הקטע הקודם, לו–לט).

הסוגיות לפי הסדר (בניסוח שלנו, לפי רשימת הסוגיות של המשרד):

1. המשנה "בראשונה היה לולב ניטל במקדש שבעה", ותקנת ריב"ז "זכר למקדש" (מא ע"א – מא ע"ב) **סוגיה בעיון 6**
2. "ולקחתם לכם" ביום טוב ראשון, ומתנה על מנת להחזיר (מא ע"ב)

3. דברי רבי יוסי: "טעה בדבר מצוה" (מב ע"א)
4. המשנה "מקבלת אשה מיד בנה" (מב ע"א)
5. קטן היודע לנענע, וגיל החינוך במצוות (מב ע"א – מב ע"ב)

מושגים שחשוב להכיר (בחירה שלנו; כל מושג מופיע בנוסח הגמרא של הקטע):

לולב שבעה ימים במקדש ויום אחד במדינה | "זכר למקדש" | יום הנף

"ולקחתם" – לקיחה ביד כל אחד, "לכם" – משלכם | מתנה על מנת להחזיר | "כמה היו זריזין במצוות"

טעה בדבר מצוה | קטן היודע לנענע

דיבורי התוספות שברשימת המשרד: אלא (מא ע"ב) · ואם (מא ע"ב).

אצלנו באתר:

- u24: סוכה מ"א–מ"ב, הכנה לבגרות
- מבחן תרגול u24 + מחוון
- u24 במצב תלמיד

✅ צ'קליסט לתלמיד לפני הבחינה

- ☐ אני יודע/ת את ארבעת קטעי החומר ואת מילות הפתיחה והסיום של כל קטע.
- ☐ בכל אחת משש הסוגיות בעיון אני יכול/ה להסביר את מהלך הסוגיה, את רש"י ואת התוספות שברשימה.
- ☐ אני מכיר/ה את המושגים שבכל קטע ויודע/ת להסביר כל אחד במשפט.
- ☐ אני יודע/ת לקרוא ולפרש את השורות המרכזיות בכל סוגיה, גם בלי ניקוד.
- ☐ עברתי על דיבורי התוספות שברשימה בכל קטע.
- ☐ פתרתי את מבחני התרגול באתר: u2, u21, u22, u23, u24.
- ☐ תרגלתי קטע שלא נלמד לפחות פעם בשבוע (חלק ב).
- ☐ למדתי את חוברת יסודות תורה שבעל פה (שאלה 10).
- ☐ פתרתי לפחות שאלון בגרות קודם אחד במסכת סוכה בשעתיים וחצי, ובדקתי אותו מול התשובון.
- ☐ אני יודע/ת לבחור 6 שאלות מתוך 10 ו-4 מתוך 5, ולחלק את הזמן.

🏛️ מסמכי משרד החינוך

הקישורים לאתרי משרד החינוך, פתוחים בלי הרשמה (נבדקו בעת הבנייה). אנחנו לא מעלים את הקבצים שלהם לאתר, רק מקשרים אליהם.

- עמוד מסלול תלמוד, גמרא הגבר (6281), במרחב הפדגוגי
- תוכנית הלימודים במסכת סוכה ורשימת הסוגיות בעיון (PDF)
- חוברת הסוגיות בעיון, מסכת סוכה (Word)
- דגשים פדגוגיים לשאלון 6281 תשפ"ז (Word)
- סדר המסכתות במסלול תלמוד בשנים הבאות (Word)
- לוח בחינות הבגרות, קיץ תשפ"ז (טיוטה, PDF)

- כל שאלוני הבגרות והתשובונים בתלמוד ובתושב"ע

שאלוני בגרות קודמים במסכת סוכה (שאלון 6281):

- קיץ תשפ"ד: שאלון · תשובון
- קיץ תשפ"ג: שאלון · תשובון
- קיץ תשע"ח: שאלון · תשובון
- קיץ תשע"ז: שאלון · תשובון

בשנים ההן נלמדו בסוכה דפים שלא תמיד זהים לחומר של תשפ"ז. לפני שנותנים שאלה ישנה לתרגול, בודקים שהיא בתוך ארבעת הקטעים שלמעלה.